

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 24.11.2022 § 85

§ 85

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan vuoden 2022 kolmas osavuosikatsaus siihen liittyvine selvityksineen (Kh/Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Ekblad Tua

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

vs. perusturvajohtaja Hoffström Minna

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta

1
päättää hyväksyä liitteenä olevan hyvinvoinnin ja terveyden toimialan vuoden 2022 kolmannen osavuosikatsauksen ja siihen liittyvät selvitykset Espoo-tarinan mukaisten tulostavoitteiden toteutumisesta

2
oikeuttaa toimialan esikunnan tekemään osavuosikatsaukseen ja siihen liittyviin raportteihin mahdolliset tarvittavat tekniset muutokset

3
esittää kaupunginhallitukselle, että valtuusto tekee seuraavat määrärahamuutokset:

Toimintatulot

Toimintatuloja lisätään valtiolta tulevista koronakorvauksista johtuen vanhusten palveluille 1,75 milj. euroa ja terveystalouksille 27,3 milj. euroa. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelusta tulevia 1,7 milj. euron korvauksia lisätään toimialan esikunnan toimintatuloihin. Lisäksi lisätään Esikuntaan välivuokrauksesta tulevia vuokratuottoja 0,3 milj. euroa. Perhe- ja sosiaalipalvelujen toimintatuloja vähennetään 0,65 milj. euroa ylimitoitetusta tulokehiksestä johtuen.

Toimintameno

Toimintamenoja lisätään erikoissairaanhoidon 9,1 milj. euroa HUS:n syyskuun ennusteen perusteella. Muita toimintamenoja lisätään koronakuluista ja ostettavien palvelujen volyyymista johtuen vanhusten palvelujen sairaalatoimintaan 0,5 milj. euroa, terveystalouksien perusterveydenhuoltoon ja mielenterveys- ja päihdepalveluihin 29,5 milj. euroa ja perhe- ja sosiaalipalvelujen vammaisten asumisen ja lasten sijaishuollon ostopalveluihin 7,0 milj. euroa. Perhe- ja sosiaalipalvelujen määrärahavaraus on lähtökohtaisesti ollut riittämätön. Esikunnan henkilöstökuluja säästyy 0,7 milj. euroa henkilöstön siirryttyä hyvinvointialueen valmistelutyötehtäviin, em. erä vähennetään esikunnan toimintamenoista.

Kokonaisuutena toimialan toimintatuloja lisätään 30,4 milj. euroa ja toimintamenoja lisätään 45,4 milj. euroa.

Käsittely

Puhetta johti asian käsittelyn ajan varapuheenjohtaja Thure-Toivanen.

Jäsen Värmälä poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi HallL 28 § 1 mom. 5-kohta.

Puheenjohtaja Hyrkkö saapui asian käsittelyn aikana.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Talousarvion sitovuutta ja seurantaan sekä noudattamista koskevan ohjeistuksen mukaan kaupunginhallitukselle ja valtuustolle tuodaan lokakuun lopun tilanteesta vuoden kolmas osavuositarkastus.

Osavuositarkastus sisältää ennusteen ja analyysin talousarvion toteutumisesta, siihen olennaisesti vaikuttavien toimintojen tilanteesta ja kehityksestä sekä mahdolliset korjaustoimenpiteet.

Osavuositarkastuksessa raportoidaan myös tulostavoitteiden toteumatiedot.

Edellä mainitut ovat liitteenä.

Lautakunnat ja johtokunnat esittävät omien tehtäväalueidensa osavuositarkastukset osana kaupungin osavuositarkastusta kaupunginhallituksen ja valtuuston käsiteltäväksi. Kaupungin johtoryhmä käsittelee lokakuun osavuositarkastuksen kokouksessaan 22.11.2022. Kaupunginhallitus käsittelee osavuositarkastuksen 28.11.2022 ja valtuusto 12.12.2022.

Tulostavoitteiden toteutuminen

Vanhusten palvelut

Tulostavoitteita on yhteensä kolme, joista yksi toteutuu suunnitellusti; vanhusten palveluiden saatavuus on hyvä. Kotihoidon ja hoiva-asumisen asiakkaiden palvelujen riittävyyden ja talouden toteutumisessa talousarvion ja TakE:n mukaisesti, tavoitteet eivät toteudu kaikilta osin.

Terveyspalvelut

Tulostavoitteita on yhteensä kolme, joista kaksi etenee suunnitellusti; terveyspalveluissa hoidon saatavuus paranee ja terveysasemien asiakkaiden hoidon jatkuvuus paranee. Talous ei toteudu talousarvion eikä kaikilta osin TakE-ohjelman mukaisesti.

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Tulostavoitteita on yhteensä kolme, joissa kaikissa on poikkeamia: palvelujen saatavuus ei parane tavoitteen mukaisesti, eikä terveydenhoidon määräaikaistarkastusten toteutumisessa päästä vähintään koronaa edeltävään tasoon. Myöskään talous ei toteudu talousarvion eikä kaikilta osin TakE-ohjelman mukaisesti.

Määrärahojen riittävyys

Toimialan tulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 30,4 milj. eurolla, mikä suurilta osin selittyy koronakorvauksilla, joita saataneen valtiolta.

Toimialan toimintamenojen ylitykseksi arvioidaan 45,7 milj. euroa, josta 27,1 milj. euroa aiheutuu koronakuluista. Ostopalvelujen ylitys liittyy koronakulujen lisäksi avosairaanhoidon, mielenterveys- ja päihdepalvelujen, erikoissairaanhoidon, vammaisten, vanhusten ja lasten sijaishuollon palveluihin. Avosairaanhoidon ylitys selittyy pitkälti koronakuluista, mutta myös muista maksuttomista hoitotarvikkeista ja ulkoisista palvelujen ostoista. Vanhusten palvelujen ylitysennusteeseen sisältyy kotihoidon työvoimanvuokrauspalveluja, sairaalan siirtoviivemaksuja sekä Kaunialan lisäpaikkatarve. Vammaisten palveluissa ylitystä syntyy asumispalveluissa, päivätoiminnassa, omaishoidon tuessa sekä kuljetuspalvelussa. Vammaisten asumisessa volyymin arvioidaan kasvavan ja työ- ja päivätoiminnan palautuvan koronapandemiaa edeltäneelle tasolle koronarajoitusten päätyttyä. Lasten sijaishuollossa ostopalveluiden kasvu on saatu pysähtymään, mutta ylityspainetta aiheuttaa kalliimman vaativan hoidon tarpeen kasvu. Sekä lasten sijaishuollon että vammaisten palveluissa talousarvio ei ole mahdollistanut riittävää määrärahaavarausta.

Toimialan toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 15,3 milj. euroa heikompana voimassa olevaan talousarvioon verrattuna.

Vanhusten palveluiden tulojen ennakoidaan ylittyvän 1,77 milj. eurolla talousarvion. Tämä koostuu koronatuotoista, jotka on arvioitu koronamenoja vastaaviksi. Muuten tulojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Menoissa on odotettavissa 0,6 milj. euron poikkeama talousarvioon verrattuna. Menojen ylityksessä on huomioitu koronamenoja 1,9 milj. euroa, jotka on arvioitu vuoden 2022 ja 2021 toteumatietojen avulla.

Vanhusten palveluiden menojen ylitykset koostuvat pääosin arvioitua suuremmista siirtoviivemaksuista, Kaunialan ostopalvelusopimuksen ylityksestä ja ennustetuista työvoimanvuokrauskustannuksista. Säästöä arvioidaan tulevan pitkäaikaishoidon tehostetun palveluasumisen ostopalvelujen kustannuksista 2,8 milj. euroa, joissa hoitopaikkojen tarjonta on koko vuoden osalta alittanut talousarvioon suunnitellun tason. Kotihoidon ja Sairaalan henkilöstökuluista on arvioitu säästyvän 4,4 milj. euroa. Sairaalan sisäisistä vuokrasta säästyy noin 0,6 milj. euroa, mutta arvioituihin vuokrasäästöihin liittyy vielä epävarmuutta, ja ne voivat muuttua vuoden aikana. Omaishoidon tuen kirjanpidollinen korjaus vaikuttaa vanhusten palveluiden tulokseen positiivisesti ja vaikutuksen on arvioitu olevan koko vuoden osalta 0,4 milj. euroa. Päivätoimintaan vaikuttaa alkuvuoden sulut ja siitä on arvioitu säästyvän 0,2 milj. euroa. Omaishoidon tukikuukausissa ei päästä talousarviossa suunniteltuun tasoon, jossa kasvua tukikuukausiin oli arvioitu noin 14 prosenttia. Säästöä tästä on arvioitu noin 0,9 milj. euroa.

Terveyspalvelujen toimintatulojen ennustetaan ylittyvän 27,3 milj. euroa. Valtiolta tulevia koronakorvauksia on arvioitu 25 milj. euroa. Vuodelle 2022 on kohdistunut lisäksi vuoteen 2021 liittyviä koronakorvauksia 3,4 milj. euroa. Mielenterveys- ja päihdepalveluissa tulojen ennustetaan alittuvan 0,2 milj. euroa johtuen asumispalvelujen asiakasmaksujen vähentymisestä. Suun terveydenhuollossa ennustetaan asiakasmaksutulojen alittuvan 0,9 milj. euroa johtuen lähtökohtaisesti liian korkeasta budjetista sekä henkilöstön poissaolojen ja saatavuusvaikeuksien vaikutuksesta käynti- ja

asiakasmäärien vähentymiseen. Muilta osin tulojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Toimintamenojen arvioidaan ylittyvän terveystaloudessa yhteensä 38,6 milj. euroa. Ylityksestä 25 milj. euroa on koronan aiheuttamaa ylimääräistä kustannusta. Koronaennusteeseen liittyy loppuvuoden osalta epävarmuutta.

Toimintamenojen ennustetaan ylittyvän avosairaanhoidossa 3,7 milj. euroa, josta maksuttomien hoitotarvikkeiden osuus on noin 1 milj. euroa johtuen volyymin kasvusta ja hoitotarvikkeiden hintojen noususta. Lisäksi muiden palvelujen ostojen (mm. työvoimanvuokraus, asiakaspalvelujen ostot, laboratoriopalvelut ja sisäiset erät) osuus on noin 2,7 milj. euroa. Mielenterveys- ja päihdepalveluissa ennustetaan ylitystä 1 milj. euroa johtuen ostopalvelujen hintojen ennakoitua suuremmasta kasvusta sekä myös osin palvelujen tarpeen ennakoitua suuremmasta kasvusta. Suun terveydenhuollon ja Avokuntoutuksen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena. Terveystalouden yhteisissä kustannuksissa ennustetaan alitusta 0,2 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon kustannusten ennustetaan ylittyvän noin 9,1 milj. euroa.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen tulojen arvioidaan alittavan talousarvion 650 000 euroa. Koronasta johtuvia kuluja saataneen korvattua valtiolta 150 000 euroa. Ukrainan kriisistä aiheutuvat suurimmat kustannukset korvataan osana pakolais- ja maahanmuuttajapalvelujen valtionkorvauksia. Tulojen alitus johtuu ylimitoitetusta tulokehiksestä.

Tulosityksikön toimintamenojen ylitykseksi arvioidaan 7,2 milj. euroa johtuen pääasiassa vammaisten asumisen ja työ- ja päivätoiminnan ostopalveluista, vammaispalvelulain mukaisesta kuljetuspalvelusta sekä lasten sijaishuollon vaativasta ostopalvelusta, joihin ei ole ollut riittävää määrärahavarausta. Sijaishuollon järjestämistapamuutos on edennyt suunnitellusti, perhehoitoa on saatu kasvatettua ja laitoshoidon/ammattillisen perhekotitoiminnan tarve on vähentynyt. Järjestämistapamuutos toteutetaan TaKen mukaisesti seuraavien 5 vuoden aikana.

Säästöä arvioidaan syntyvän aikuisten asumisen palveluissa ja toimeentulotuessa.

Toimialan esikunnan menojen ennustetaan alittavan 0,7 milj. euroa ja tulojen 2,0 milj. euroa. Toimialan esikunnan talousarvioon ja ennusteeseen sisältyy hankekokonaisuuksiin, asuntojen välivuokraukseen sekä Länsi-Uudenmaan valmisteluun liittyviä kustannuksia.

Investointien toteutuminen

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan vuoden 2022 budjetissa on 1,6 milj. euron määrärahavaraus 95 pääluokan koneisiin ja kalustoon. 95 pääluokka arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan vuoden 2022 kolmas osavuosikatsaus
- 2 Espoo-tarinan tulostavoitteet
- 3 Vanhusten palvelujen, Terveyspalvelujen ja Perhe- ja sosiaalipalvelujen tunnusluvut

Oheismateriaali

Tiedoksi